

Übersetzung der Dialoge

Переклади діалогів

Урок 1

Музика - супер!

На початку першого радіоуроку ви прослухали уривок з пісні у виконанні відомої актриси й співачки Марлен Дітріх (1901-1992). Переклад повного тексту пісні тут не наводиться з юридичних причин.

На вулиці кілька перехожих зупинилися, щоб послухати вуличного музиканта. У першій сцені вони обмінюються враженнями.

1 жінка: Ах, як це чудово!
2 жінка: Фантастично!
Молодий чоловік: Так, музика - супер!

Один з перехожих, юнак, просить цигарку (2 сцена).

Підліток: Чи не даси мені цигарку?
Молодий чоловік: Що ти хочеш?
Підліток: Чи не даси мені цигарку?
Молодий чоловік: Так. Прошу.

Після цього юнакові, звичайно, потрібен ще й вогонь (3 сцена).

Підліток: А вогню не даси?
Молодий чоловік: Вогню? Ні, у мене немає.
Чоловік: Зачекайте, у мене є вогонь.
Підліток: Дякую!

Урок 2

Мене звати Екс

На другому радіоуроці ви знову зустрічаєтеся з головними дійовими особами радіокурсу німецької мови. Першою назвала себе директорка готелю "Європа" пані Бергер.

Пані Бергер: Отже, мене звати Бергер. Ліза Бергер. Я тут шеф - директор готелю "Європа".
Екс: Вона дуже любить співати!
Пані Бергер: Так, саме так!

Потім про себе розповідає гном-невидимка Екс.

Екс: Кожен знає, як мене звати.
Мене звати Екс. Я - дама.
Мене не можна побачити, цього ніхто не може зрозуміти.
Але мене можна почути - це будь-хто може підтвердити!

Андреас: І вона-таки добряче вміє заважати.

Третій учасник радіокурсу - Андреас Шефер. Він адміністратор готелю "Європа". Крім того, він вивчає журналістику.

Андреас: Та-ак. Отже, я - Андреас. Андреас Шефер. Я також працюю в готелі "Європа". Я тут працюю адміністратором.

Екс: Але ж ти ще й вчишся!

Андреас: Ну, зрозуміло, Екс! Я ж це знаю!

Екс: Але наші слухачі не знають!

Андреас: Отже, тепер знатимуть! (офіційним тоном) Я - Андреас Шефер. Працюю адміністратором і вивчаю журналістику. Так вірно?

Екс: (лише покашлює)

Ганна Клазен - покоївка в готелі "Європа".

Ганна: Тепер моя черга?

Екс: Так!

Ганна: Отже, мене звать Ганна. Ганна Клазен. Я - покоївка в готелі "Європа". Я охоче тут працюю. У готелі буває так багато людей.

Екс: (з іронією) І вони всі такі приємні!

Доктор Тюрман, частий гість у готелі "Європа", приїздить до Ахена з Берліна.

Доктор Тюрман: Ну, так. Не завжди. А от я, я така приємна людина. І трохи стара. Отже, я - гість готелю "Європа". Я часто буваю тут, в Ахені. Але звичайно я живу в Берліні. (нетерпляче) Ваше ім'я!

Екс: Що, вибачте?

Доктор Тюрман: Як вас звати?

Екс: Як вас звати?

Доктор Тюрман: Ах, так. Так. Мене звати Тюрман.

Екс: Так, це пан доктор Тюрман. Він трохи глухуватий.

Урок 3

Ти візьмеш мене з собою?

П'ятниця. Кінець робочого дня. Андреас прощається з колегами. У суботу й неділю він вільний. Він збирається поїхати до Брюсселя. Разом з ним їде Ганна.

Андреас: Ну, то бажаю приємних вихідних, пані Бергер!
 Пані Бергер: Дякую, вам також! І бажаю приємно провести час у Брюсселі!
 Андреас: Дякую.
 Ганна: Що? Ти їдеш до Брюсселя?
 Андреас: Так, маю там ділову зустріч.
 Ганна: Скажи, ти поїдеш на машині?
 Андреас: Так.
 Ганна: Я хотіла б відвідати подругу, яка живе у Брюсселі. Ти візьмеш мене з собою?
 Андреас: Ну, звичайно! Вийжджаємо завтра вранці о восьмій. Я заїду по тебе до тебе додому.
 Ганна: Це чудово! Велике спасибі, Андреас. Бувай, до завтра.
 Андреас: До завтра!

На шляху до Брюсселя машину Андреаса зупиняє дорожня поліція.
 Андреас їхав із значним перевищенням швидкості.

Андреас: О, ні! Тільки цього не вистачало!
 Ганна: Чого?
 Андреас: Поліція! Сподіваюсь, я ще встигну на ділову зустріч. (зупиняє машину)
 Поліцейський: Добридень. Перевірка транспорту. Ваші документи, прошу. Ввімкніть-но світло! О'кей. Все гаразд. Як ви вважаєте, пане Шефер, з якою швидкістю ви їхали?
 Андреас: Не знаю.
 Поліцейський: 130 кілометрів на годину.
 Андреас: Дуже можливо.
 Поліцейський: Тут дозволяється їхати з швидкістю до ста кілометрів на годину. Ви не помітили знаку?
 Андреас: Ні, мені дуже шкода.
 Поліцейський: М-так... Це вам не допоможе. Доведеться вам сплатити 80 марок.

Урок 4

У вас є план міста?

Подружжя Фріш прибуває на головний вокзал міста Ахен і відразу прямує до інформаційного центру.

Голос з гучномовця: Ахен. Ахен, головний вокзал. Поїзд далі не йде. Ви можете зробити пересадку до Кельна. Поїзд відходить з третьої колії. Час відправлення 18 година 2 хвилини.
 Пан Фріш: Ну, нарешті. Пішли. Нам тепер, перш за все, потрібен план міста.
 Пані Фріш: Ти збираєшся купити його?
 Пан Фріш: Ні. Бачиш літеру "і"? Це інформаційний центр. Там, звичайно, є план міста.
 Службовка: Я можу вам чимось допомогти?

Пан Фріш: Так, звичайно. У вас є план міста?
Службовка: (розгортає план міста й починає пояснювати)
Звичайно. Дивіться, ось головний вокзал. Тут ви зараз перебуваєте. А ось тут - центр міста. Скажіть, ви вже замовили кімнату в готелі?
Пані Фріш: Так. У готелі "Європа".
Службовка: Він тут поблизу.
Пані Фріш: Ну, от і чудово! Велике спасибі!

У готелі "Європа" чоловік і дружина питають, чи немає поблизу ресторану.

Пан Фріш: Ви можете порекомендувати нам якийсь ресторан поблизу?
Андреас: Охоче! Відразу за рогом - піцерія.
Пан Фріш: О так! Італійська кухня мені завжди смакує!
Пані Фріш: Ні. От уже дійсно ні. Таке скрізь є.
Андреас: Може, вам хотілося б попоїсти французьких страв?
Пані Фріш: Ні, дякую. Ми хочемо поїсти по-німецьки.
Андреас: Тоді я можу порадити вам "Постваген" ("Поштову карету"). Кухня там добра й недорога.
Пан Фріш: Дякую. Скуштуємо.

Урок 5

Я почну розливати напої

Друзі: (співають англійською мовою) З днем народження...
Подруга: Всього найкращого в день народження!
1 друг: Щиро вітаю!
Андреас: Дякую! Заходьте ж!
1 друг: Ось. Це тобі подарунок!
Подруга: І ще один.
2 друг: І ще один.
Андреас: Дякую! (починає розгортати подарунки) Плакат дійсно чудовий. Дякую, Мартіне. А що там усередині?
Подруга: Та розгори ж!
Андреас: (читає) "Скорпіон".
Подруга: Це гороскоп, Андреас. Твій гороскоп! Ти ж скорпіон.
Андреас: Так. Дійсно. (починає читати) Людина-скорпіон шукає таємницю. Вона прагне зазирнути всередину речей. Вона хоче...
Подруга: Ти повинен прочитати це у спокійній обстановці.
Андреас: І тоді я все про себе знатиму, так?
Подруга: Можливо.

Друзі починають пригощатися, розмовляти.

Андреас: Прошу - тут стоять наїдки.
Подруга: Чудово! Я голодна, як вовк!
Андреас: А ось тут - склянки і прибори.

1 друг: Дай-но я почну розливати напої. Хто хоче соку?
2 друг: Я!
Подруга: Вино також є?
Андреас: Ну, звичайно ж! Тобі червоного чи білого?
Подруга: Я візьму червоне.
1 друг: Мені потрібна серветка. Тут немає серветок?
Подруга: Де тарілки? Тарілок більше немає!
2 друг: Є. Ось вони! А музика тут є?
Андреас: Є!

Урок 6

Він не знає свого дня народження?

Андреас дякує пані Бергер за книгу, яку вона подарувала йому до дня народження.

Пані Бергер: Доброго ранку, пане Шефер.
Андреас: Доброго ранку, пані Бергер. Щиро дякую за книгу.
Ганна: За яку книгу?
Пані Бергер: У пана Шефера вчора був день народження, і...
Ганна: У тебе був день народження? Тоді - хоч і з запізненням -
всього найкращого!
Андреас: Дякую! Знаєте, одне оповідання в цій книзі мені
найбільше сподобалося.
Пані Бергер: Яке?
Андреас: Оповідання Шиназі Дікмена. Воно має назву: "Без дня
народження ніякої інтеграції".
Ганна: Як, вибач? Чиє оповідання?
Андреас: Оповідання одного турка. Він не знає свого дня
народження.
Ганна: Що? Він не знає свого дня народження?

Андреас переказує зміст прочитаного оповідання турецького автора Шиназі Дікмена, яке має назву "Без дня народження ніякої інтеграції".

Андреас: Оповідання починається так: "У мене немає дня
народження. У моєму паспорті, звичайно, стоїть якась
дата. Але це не справжній день народження. Це лише
офіційна дата."
Ганна: А потім?
Андреас: Дікмен спочатку питає свою матір. Вона думає, думає,
потім говорить: "У той день пропав наш бугай". І вона
розповідає, розповідає нам про бугая. Але день і пору
року вона вже не пам'ятає.

Дікмен робить подальші спроби з'ясувати день свого народження. Всі, до
кого він звертається, пригадують різні події, які відбулися в той день, але
ніхто не може пригадати точної дати його народження.

Андреас: Дікмен запитує свою сестру. Вона говорить: "Звичайно, знаю. В той день я вперше побачила свого чоловіка." І вона розповідає, розповідає... Але дня і пори року вже не пам'ятає. Дікмен питає свого шурина. Потім питає своїх вчителів. Потім питає сільського старосту. Усі вони розповідають різні історії, але про день свого народження Дікмен дізнатися не може.

Ганна: Це дивно.

Андреас: Ні. Це лише по-іншому (ніж у нас).

Урок 7

Дай-но мені, будь ласка, проспекти!

Подружжя Фріш переглядає туристичні проспекти. Вони розповідають про визначні місця міста Ахен.

Пан Фріш: У тебе є який-небудь проспект міста Ахен?

Пані Фріш: Не один, а аж чотири штуки!

Пан Фріш: Дай мені, будь ласка, ці проспекти.

Пані Фріш: Так. Хвилиночку. Ось!

Пан Фріш: (гортає проспект, час від часу читає вголос)
Відкрийте для себе Ахен! Ахен - місто в серці Європи, поряд з Нідерландами та Бельгією.

Пані Фріш: Це ми знаємо!

Пан Фріш: Ахен - центр мистецтв.

Пані Фріш: Нецікаво.

Пан Фріш: Ахен - місто-курорт на водах.

Пані Фріш: Нам це не потрібно.

Пан Фріш: Ахен - місто конгресів.

Пані Фріш: Працювати я й удома можу.

Пан Фріш: Ахен може багато вам запропонувати.

Пані Фріш: А ти що мені запропонуєш?

Пан Фріш: Ахен - місто з особливою атмосферою. Центр міста - рай для покупців. От це вже щось для тебе.

Пані Фріш: Побачимо, побачимо.

Пан Фріш: Ми охоче надамо нашим гостям додаткову інформацію.

Пані Фріш починає переглядати другий проспект.

Пані Фріш: (читає) Ми покажемо вам Ахен! Вирушайте разом з нами відкрити для себе сучасність і минуле міста! Ми починаємо екскурсію біля собору. (чоловікові) Ось. Це для тебе! (читає вголос) Візьміть з собою добрий пастрій, трохи грошей, звичайно, і не забудьте свої окуляри! (звертається до чоловіка) Ось. Я тобі їх подам. Поклади відразу в кишеню. (читає далі) І от уже можна вирушати.

Пан Фріш: Так. Тоді пішли.

Урок 8

Я більше нічого про неї не чув

Андреас, доктор Тюрман і пані Бергер сидять у кафе й розмовляють. Мова йде про гнома-невидимку Екс, яка зникла під час поїздки теплоходом по Рейну.

- Доктор Тюрман: А що сталося з вашим другим голосом?
Пані Бергер: Так. Що з Екс? Вона повернулася?
Андреас: Ні, на жаль, ні. Я більше нічого про неї не чув.
Пані Бергер: Вона ж тоді зникла! Чому?
Андреас: Уявлення не маю!
Доктор Тюрман: Розкажіть-но, що це за історія - другий голос, Екс? Я взагалі нічого не розумію.
Андреас: Ну, добре. Я розповім вам цю історію. Але вона божевільна, просто казка...
Пані Бергер: Розкажіть! Адже я цієї історії теж ще не знаю.

Андреас ще раз розповідає про той вечір, коли у нього з'явилася Екс. Він сидів удома й читав книжку про кельнських гномів.

- Андреас: Я був удома, слухав музику і читав книгу про кельнських гномів. Колись гноми ночами доробляли за людей їхню роботу. Так. І я також трохи замріявся і побажав собі такої допомоги.
Доктор Тюрман: А потім?
Андреас: Потім з'явилася Екс.
Доктор Тюрман: Що ви маєте на увазі - "з'явилася"?
Андреас: Я почув голос, але нікого не побачив. Вона просто опитилася поряд.
Пані Бергер: Отже, вона з'явилася з вашої книги?
Андреас: Так. І тому я назвав її Екс. Адже "екс" латинською мовою означає "з".
Пані Бергер: Це і є ваш другий голос?
Доктор Тюрман: Історія, звичайно, дивна - і захоплююча.

Урок 9

Я заспівала їй пісню

Доктор Тюрман, пані Бергер і Андреас пригадують той день, коли вони разом здійснили екскурсію на теплоході по Рейну. Екс тоді була з ними.

- Доктор Тюрман: Ми разом були на екскурсії на теплоході.
Андреас: Екс була дуже весела.
Пані Бергер: Потім ми пропливали повз скелю Лорелєї.
Андреас: І Екс раптом сказала: "Лорелєя? Я її знаю! Вона була дуже гарна!"
Пані Бергер: І я заспівала їй пісню про Лорелєю.
Андреас: А потім екскурсовод сказав (зображує екскурсовода):

У скелі раніше була печера. І там жили гноми.
Доктор Тюрман: За легендою!

Доктор Тюрман, пані Бергер і Андреас розмірковують над тим, куди під час цього плавання могла подітися Екс.

Андреас: Я відразу запитав Екс: "Екс. Ти про це знала?" Але вона не відповіла. Спочатку вона просто з'явилася, потім вона просто зникла.

Доктор Тюрман: Хм.

Пані Бергер: Але ж це абсолютно зрозуміло!

Андреас: Що?

Пані Бергер: Вона шукає гномів.

Андреас: Як це?

Доктор Тюрман: Це ж ваша історія - Екс і гноми.

Андреас: Так, можливо. І що мені тепер робити?

Пані Бергер: (сміється) Почекати й подумати.

Андреас: (сам до себе) Я так до неї звик.

Доктор Тюрман: Як ви знаєте, я завтра їду до Берліна. Юначе, приїздіть у Берлін. З Екс або без неї.

Урок 10

Я хочу забронювати номер

Забронювати по телефону номер у готелі дуже просто.

Чоловічий голос: Добридень. Моє прізвище Шерер. Я хочу замовити двомісний номер. З 1 по 3 травня.

Одна жінка з Франкфурта, яка не має досвіду ведення ділових телефонних розмов, замовляє на всю сім'ю номер у готелі "Європа". Вона називає багато непотрібних деталей, і Андреасу не відразу вдається зрозуміти потрібне для оформлення попереднього замовлення.

(дзвонить телефон)

Андреас: Готель "Європа". Добридень.

Жінка: Добридень. Моє прізвище Бекер. Я телефоную з Франкфурта. Моя подруга якось зупинялася у вас, і вона була дуже задоволена.

Андреас: Дуже приємно. Чим я можу вам допомогти?

Жінка: Отже, мій чоловік сказав, щоб я вам зателефонувала. Ми також хочемо поїхати до Ахена. І я хотіла б забронювати номер. Ми їдемо з двома дітьми. Вони зможуть спати в нас у номері?

Андреас: Так, звичайно. Це не проблема.

(у слухавці чути собачий гавкіт)

Жінка: Замовки, Белло! Ти, звичайно, поїдеш з нами.

Андреас: Белло? Це ваш собака?

Жінка: Так. Ви його почули?

Андреас: Так. Так. Але це буде складно. Знаєте, зазвичай тварин не дозволяють брати в готель.

Андреас питає, коли родина Бекер приїде і як довго вони пробудуть у готелі.

Жінка: Але наш Белло дуже слухняний.

Андреас: Так. Хм. Коли ви хочете приїхати?

Жінка: У травні. На початку травня. У п'ятницю.

Андреас: Ви маєте на увазі п'ятницю першого травня?

Жінка: Так.

Андреас: І як довго ви тут лишатиметесь?

Жінка: До неділі. У понеділок нам знову на роботу.

Андреас: Отже, чотиримісний номер.

Жінка: І Белло!

Андреас: На кінець тижня, першого травня. Але я ще маю поговорити з директором. Щодо Белло. Ви не дасте мені свій номер телефону? Я тоді вам повідомлю.

Жінка: Так. Отже, Франкфурт 069, потім 98 21 41.

Андреас: Дякую. До побачення.

Урок 11

Вона розсипала горох

Події, про які йдеться у 11 уроці, відбуваються у світі, далекому від реального життя. Екс, як ви пам'ятаєте, прийшла до Андреаса з книги про кельнських гномів.

Тепер подруга Андреаса прямує до цих гномів, щоб дізнатися про своє минуле і про обставини, за яких зникли гноми.

Екс: Хеллоу, гноме! Ось і я!

Гном: От так сюрприз! Ти звідки з'явилася?

Екс: Я зараз у людей.

Гном: Ти маєш на увазі: в однієї людини.

Екс: Так. Звідки ти це знаєш?

Гном: Це моя таємниця.

Екс: Чим же ви зараз займаєтеся?

Гном: (жартує) Скажи-но, тобі потрібне інтерв'ю? Ти тепер теж журналістка?

Екс: Ні! Але, будь ласка, розкажи мені, чому ви більше не допомагаєте людям?

Екс дізнається про все. Надміру цікава дружина кравця, яка хотіла, нарешті, побачити, хто ж це вночі виконує роботу її чоловіка, додумалася порозсипати горох на порозі дому.

Гном: Тоді, тоді... Це було так. Ми працювали на людей. І на кравця також. Ми шили за нього одяг. Але його дружина, вона була дуже цікавою.

Екс: Як я!
Гном: Так, як ти! Але вона була ще й дуже злою. Вона порозсипала на порозі горох. Багато, багато горошин. Ми спотикалися. Це було дуже боляче.
Екс: Але чому вона розсипала горох?
Гном: Адже ми працювали вночі. А жінка кравця будь-що хотіла нас побачити. Ми почали спотикатися, і вона нас почула. Вона запалила світло... Тоді ми швидко зникли.
Екс: Назавжди?

Урок 12

Хтось мав сказати чарівне слово

Екс дізнається про існування закону гномів, за яким вони завжди повинні лишатися невидимими для людей.

Гном: Ніхто не міг нас бачити. Ніхто не повинен був нас бачити.
Екс: Але чому? Чому ніхто не повинен був вас бачити?
Гном: Ми хотіли лишатися невидимими для людей. Це закон гномів! Адже ти, Екс, також хочеш лишатися невидимою, правда?
Екс: (перелякано) Так, звісно. У будь-якому випадку.

Екс дізнається про те, як і чому вона потрапила до Андреаса.

Екс: Будь ласка, скажи мені, звідки я з'явилася?
Гном: Дуже просто, Екс. Ми заховали тебе у книзі про кельнських гномів.
Екс: Мене?
Гном: Так. Гнома жіночої статі, цікавого, як жінка кравця.
Екс: І так само злого?
Гном: Це ти мала вирішити сама. Хтось мав сказати чарівне слово. За чарівним словом ти мала залишити книгу і жити серед людей, так само невидима, як і гноми.
Екс: І як звучить це чарівне слово?
Гном: Це ти сама маєш з'ясувати. Це слово вимовив Андреас. Тому тепер ти у нього.
Екс: Ах, он воно що?!

Урок 13

Де ви поставили своє авто?

Один із гостей готелю "Європа" раптом з'ясовує, що його машини немає на тому місці, де він її поставив.

Гість: Моя машина зникла!

Андреас: Ваша машина зникла? Ви в цьому абсолютно впевнені?
 Гість: Звичайно! Звичайно, я абсолютно впевнений! Врешті-решт, я ж не сліпий!
 Андреас: Пригадайте, де ви її поставили?
 Гість: На вулиці Бісмарка. Тут, за рогом.
 Андреас: О! Там стоянку заборонено.
 Гість: Що! Не можу в це повірити. Я не бачив ніякого знаку.
 Андреас: Я можу вам його показати.
 Гість: Так, прошу. Я хочу його побачити.
 (Андреас і гість готелю виходять на вулицю)
 Андреас: Ось. Дивіться. Зупинку заборонено з 15 до 18 години.
 Гість: Не може цього бути!

Гість готелю поставив свою машину на вулиці з пожвавленим рухом транспорту. Тому Андреас припускає, що дорожня поліція відбуксирувала її на спеціальний майданчик і власнику доведеться сплатити штраф, щоб отримати її. Таке трапляється досить часто з тими, хто паркує машину в місцях, де паркування - або навіть зупинку - заборонено.

Андреас: І як довго ви там стояли?
 Гість: Зовсім недовго... Так, звичайно. Я поїхав зустріти дружину, поставив машину і відніс її речі в номер.
 Андреас: А потім ви відразу повернулися до машини?
 Гість: Ні. Не відразу.
 Андреас: Як довго ви пробули у себе в номері?
 Гість: Ви що, з поліції, у чому справа?
 Андреас: Ні. Звичайно, ні. Але вашу машину, напевно, відбуксирували.
 Гість: І як же мені тепер її отримати?
 Андреас: Для цього вам доведеться зателефонувати в поліцію.
 Гість: Чому ви відразу про це не сказали?
 Андреас: Про що?
 Гість: Про те, що стоянку заборонено! Теж мені, сервіс у вашому готелі!

Урок 14

Тоді вони згадали Фредеріка

Пані Бергер розповідає Андреасу про оповідання Лео Ліонні "Фредерік", яке вона прочитала. У цьому оповіданні йдеться про сім'ю польових мишей, які збирають на зиму припаси продовольства. Одна з мишей - Фредерік - робить особливі припаси: сонячні промені, фарби, слова.

Пані Бергер: Жила-була якимось сім'я польових мишей. Літо наближалось до кінця, і вони почали збирати припаси на зиму. Вони збирали зерно, горіхи й соломку. Лише одна з них нічого не робила - Фредерік. "Фредерік", - питали польові миші, - "чому ти не працюєш?"

“Я теж працюю” - відповів Фредерік, - “я збираю на зиму сонячні промені”, - відповів він.
Співше миші запитали: “Фредеріку, а що ти тепер робиш?” “Я збираю фарби”, - відповів він.
А ще трохи пізше вони запитали: “Фредеріку, ти бачиш сни?” “Ні”, - відповів Фредерік, - “я збираю на зиму слова”.

Прийшла зима з лютими холодами. І тут миші згадали про особливі запаси Фредеріка. І Фредерік зміг подарувати їм тепло сонячного проміння й фарби літа.

Пані Бергер: Настала зима, і раптом стало дуже холодно. Тоді вони згадали Фредеріка. “Фредеріку, а що поробляють твої запаси?” - спитали польові миші. “Закрийте очі”, - сказав Фредерік. “Тепер я пошлю вам сонячного проміння”. Польові миші закрили очі й відчули тепло. “А що з фарбами?” - запитали миші. “Закрийте знову очі”, - сказав Фредерік. І він почав розказувати про червоні й сині квіти, про жовту соломку. Польові миші закрили очі й побачили фарби. “А як же слова?” - запитали миші. І Фредерік дістав слова й розповів мишачу історію... Вона була дуже гарною. Польові миші захоплено вигукнули: “Фредеріку, та ти ж поет!”

Урок 15

Невидима й нахабна

Андреас сидить удома, сумує й думає про Екс. Розмовляючи сам з собою, він пенароком вимовляє слово *sowieso*, і от Екс раптом опиняється поряд з ним.

Андреас: (сам до себе) Ах, Екс, книга про кельнських гномів залишилась у мене, а от тебе... тебе вже немає. Шкода! Це навіває на мене смуток. Але, можливо, ти все одно не була в мене щасливою.

Екс: Гей, Андреас!

Андреас: Що це було? Мене хтось позвав?

Екс: Так, я! Я знову тут!

Андреас: Екс? Екс? Це ти?

Екс: Так, це я. Ти вже не впізнаєш мене?

Андреас: Звичайно ж, я тебе впізнав! Але ти все ще невидима! Скажи, тобі добре ведеться?

Екс: О, так! Чудово, дуже добре, фантастично, супер...

Андреас: Пу, досить, годі вже..! Я чую, ти все та ж колишня Екс - невидима і...
Нахабна.

Андреас і Екс розмовляють про гномів. Екс у розмові приховує, що вона зустрічалася з одним з гномів. Андреас, який ні про що не здогадується, вітає її, запевняючи, що гноми - то лише вигадки.

Андреас: Екс, де ж ти була так довго?
 Екс: Я шукала гномів.
 Андреас: То й що? Ти їх знайшла?
 Екс: Ні, їх там уже не було.
 Андреас: Звичайно, ні, Екс. Гноми - це лише вигадка.
 Екс: А як же я? Я теж лише вигадка?
 Андреас: Цього я поки що не знаю. Ти є, але ж я тебе не бачу.
 Екс: І не намагайся спробувати! Ти ж знаєш, дружина кравця теж хотіла побачити гномів.
 Андреас: Я знаю. Вона порозсипала горох.
 Екс: І тоді всі гноми зникли.
 Андреас: Але ж Екс, я не розсипатиму горох. Ти ніколи більше не повинна зникати!

Урок 16 Але сьогодні все по-іншому

Екс з Андреасом їдуть поїздом до Берліна. Вони сідають на поїзд у Кельні на головному вокзалі. Поїзд рушає. Екс і Андреас з вікна вагона бачать знаменитий Кельнський собор. Будівництво собору почалося у 1248 році, потім його продовжили у 1560 році і завершили в період з 1842 по 1880 роки. Кельнський собор розташовано біля головного вокзалу міста, на самому березі Рейну. Поїзди, які відходять від головного вокзалу, відразу виїжджають на залізничний міст через Рейн.

Андреас: Екс, нам пощастило! Ось зовсім пусте купе!
 Екс: Я хочу сидіти біля вікна.
 Андреас: Ну, звичайно!
 Екс: Здорово! Ми вже їдемо! Що це таке?
 Андреас: Це собор.
 Екс: Який гарний!
 Андреас: Він ще й дуже старий.
 Екс: Дивись-но, ми їдемо над водою.
 Андреас: Це річка Рейн, ти її вже знаєш.

Далі поїзд проїздить по густонаселеній Рурській області. До 1970 року ця область була найважливішим промисловим регіоном Німеччини. Міста Ессен та Бохум були центрами гірничовидобувної промисловості. Тут також були сталеливарні підприємства Круппа. Зараз Рурська область з брудного промислового регіону перетворилася на місце, де успішно працюють університети, різноманітні науково-дослідні інститути, численні заклади культури.

Начальник поїзда: Ессен. Головний вокзал.
 Бохум. Головний вокзал.

Дортмунд. Головний вокзал.
Екс: Але ж тут і багато міст!
Андреас: Так, тут дуже багато промисловості, і тут проживає дуже багато людей.
Екс: Промисловості?
Андреас: Так, раніше тут було дуже багато сталеливарних і, особливо, гірничовидобувних підприємств. Але сьогодні все змінилося. Тут усе ще багато промислових підприємств, але вугілля добувають значно менше. У Бохумі зараз будують автомобілі. У Дортмунді збереглося виробництво пива. І небо з сірого знову перетворилося на блакитне!

Федеральна земля Північний Рейн-Вестфалія відома не лише завдяки своїй високорозвинутій промисловості. В районі Мюнстера переважно займаються сільським господарством, тваринництвом. Тут розводять свиней і породистих коней.

Екс: Подивись-но, там на лузі свині й коні!
Андреас: Ну, звичайно, тепер ми вже у Вестфалії. Тут уже майже немає промисловості, переважає сільське господарство.

Екс стомилася й питає, чи довго їм ще їхати.

Начальник поїзда: Білефельд. Головний вокзал.
Ганновер. Головний вокзал.
Екс: Як довго це ще триватиме?
Андреас: Я знаю, поїздка тягнеться довго, але ми проїхали вже майже половину шляху.
Екс: Як довго це ще триватиме?
Андреас: Ще чотири години. Пішли, відвідаємо вагон-ресторан.

Краєвид за вікном навіває на Екс нудьгу. Там пропливають одні й ті самі ландшафти: ліси, ріки, луки...

Екс: Тут лише ліси, квіти й ріки. Ніяких міст, самі лише села.
Нудно.
Андреас: Тоді трохи поспи.

Екс прокинулася, коли поїзд зупинився в Потсдамі, на останній станції перед Берліном.

Начальник поїзда: Потсдам. Прибуваємо до Потсдама.

Екс: Ми приїхали?
Андреас: Ні. Але наступна станція Берлін.
Екс: Нарешті!

Урок 17

У мене ще лишилася валіза в Берліні

Цей урок відрізняється від інших. Ми пропонуємо вам яскравий калейдоскоп різноманітної інформації про минуле й сучасність міста Берлін.

На цьому уроці ми не займатимемося ні граматикою, ні вправами. Ви почуєте:

1. Уривок з записаного у Берліні “Горобиного концерту” Петера Гельгоффа
2. Популярну пісню “Це берлінське повітря”, запис 30-х років у виконанні Ліції Вальдмюллер
3. Пісню естрадного ансамблю “Comedian Harmonists”, дуже популярного у 30-ті роки. Багато пісень у виконанні цього ансамблю не забуто й сьогодні. Наприклад, пісню “Мій маленький зелений кактус”. У 1934 році виступи артистів ансамблю було заборонено через те, що троє з них були євреями.
4. Радіозвернення німецького письменника Томаса Манна (1876-1955), який у 1933 році емігрував до Швейцарії, з 1939-го мешкав у Сполучених Штатах і у 1944 році прийняв американське громадянство. Звернення письменника було передано по радіо 10 травня 1945 року, через два дні після капітуляції Німеччини. (Переклад промови письменника не наводиться з юридичних причин)
5. Після закінчення Другої світової війни (1945) Німеччину було поділено на дві держави, а місто Берлін - на Західний і Східний. У 1961 році в Берліні було збудовано стіну, яка поділила місто. 24 жовтня американський генерал Клей передав берлінцям дзвін Свободи, який було встановлено на ратуші берлінського району Шьонеберг, де він дзвонив щодня рівно опівдні. 26 березня 1963 року Берлін відвідав президент США Джон Кеннеді. З багги ратуші він вимовив фразу, яка стала знаменитою. Джон Кеннеді: Я - берлінець.
6. Берлінці відомі завдяки своєму гумору й тому, що вони ніколи не лізуть по слово до кишені. На уроці ви почули невеличку сцєнку з повсякденного життя на берлінському діалекті.

Жінка:	Ти не зміг би піти закушитися?
Чоловік:	Що я маю зробити?
Жінка:	Піти закушитися.
Чоловік:	Я? А чому це я?
Жінка:	А чому пі?
Чоловік:	Щось мені неохота.
Жінка:	Мені також.
Чоловік:	Пришини. Я думаю, вже годі, чи пі?

7. Берлін був і лишається багатонаціональним містом, у якому багато іноземців. До падіння Берлінської стіни в Західному Берліні мешкало особливо багато турків. На уроці ви почули діалог турецькою мовою. У перекладі це звучало б так:

Жінка: Доброго дня.
Чоловік: Доброго дня! Що бажаєте?
Жінка: Коржа з баранячим м'ясом.
Чоловік: Прошу, ось.

8. Співачка й актриса Марлен Дітріх стала відомою, коли знялася у 1930 році у фільмі “Блакитний ангел”. У 1936 році вона залишила Німеччину й оселилася у США. Коли Сполучені Штати вступили у війну, Марлен Дітріх одягла американську військову форму і приїхала до Європи, де виступала з концертами перед солдатами армії США. Останній період свого життя Марлен Дітріх провела в Парижі. Вона померла у 1992 році. Перед смертю вона висловила бажання бути похованою в тепер уже об'єднаному її рідному місті Берлін. Запис пісні “У мене ще лишилася валіза в Берліні” було зроблено у 1948 році. (З юридичних причин переклад пісні тут не наводиться)

Урок 18

Вокзал “Зоопарк”

Андреас і Екс прибувають у Берлін на вокзал “Зоопарк”.

Голос з гучномовця: Берлін. Вокзал “Зоопарк”.

Андреас: Пішли, Екс, нам тут виходити.
Екс: Чому? Ти збираєшся йти в зоопарк?
Андреас: Ні. Так називається вокзал.
Екс: Чому?
Андреас: Тому що зовсім поряд є зоопарк.
Екс: Зоопарк? Посеред міста?
Андреас: Так, тому що зоопарку вже понад 150 років, а тоді Берлін ще не був таким великим.
Екс: Чому?
Андреас: Чому, чому банан кривий?
Екс: Не знаю.
Андреас: Тому що ти надто багато питаєш! Пішли нарешті!

Екс зацікавилася церквою-меморіалом “Гедехтніскірхе”, руїни якої мають нагадувати про Другу світову війну. Але Андреас зараз не збирається оглядати визначні місця, він поспішає до своїх друзів.

Екс: Дивись-но, зруйнована церква!
Андреас: Так, це руїни.
Екс: Чому?
Андреас: Війна зруйнувала цю церкву. І як згадка вона лишається руїною. Таким було бажання берлінців.

Екс: Ми до неї зайдемо?
 Андреас: Ні. Не зараз. Зараз ми поїдемо на вулицю Канта.
 Екс: Чому?
 Андреас: Тому що там ми ночуватимемо. Там живуть мої друзі.
 Екс: А що з доктором Тюрманом?
 Андреас: Я потім йому зателефоную.

Урок 19

Добре, що ви в Берліні

Андреас дзвонить доктору Тюрману. Вони домовляються разом здійснити екскурсію по Берліну на автобусі номер сто. Цей автобус їде від вокзалу “Зоопарк” до площі “Александрплатц”. Вздовж цього маршруту - багато визначних місць Берліна.

Андреас: Добрий вечір, пане доктор Тюрман. Говорить Андреас Шефер.
 Д-р Тюрман: Добрий вечір, пане Шефер. Ви вже в Берліні?
 Андреас: Так. Ми можемо залишитися в Берліні на цілий тиждень.
 Д-р Тюрман: Добре, що ви в Берліні.
 Андреас: Ми зараз у моїх друзів.
 Д-р Тюрман: Ви сказали “ми”?
 Андреас: О, так. Ви ще не знаєте, що Екс повернулася.
 Д-р Тюрман: Я дуже радий! Що робитимете завтра?
 Андреас: Думаю, ми будемо оглядати Берлін.
 Д-р Тюрман: Маю пропозицію. Ми можемо разом поїхати на сотому автобусі. Він їде від зоопарку до Алекса. Це дуже хороший маршрут по Берліну.
 Екс: Алекс? Хто такий Алекс?
 Андреас: Це площа “Александрплатц”. Вибачте, пане доктор Тюрман.
 Д-р Тюрман: Добре. Скажімо, завтра. Рівно о 10-й біля вокзалу “Зоопарк”?
 Андреас: Де саме?
 Д-р Тюрман: На автобусній зупинці. Згодні?
 Екс: Згодні.
 Андреас: Отже, до завтра.

Екс першою бачить “ангела”, тобто, тріумфальну колону, зведену у 1871 році. Її було встановлено на згадку про франко-пруську війну й на пам’ять про об’єднання дрібних суверенних німецьких держав у єдину імперію.

Екс: Дивіться-но, там нагорі ангел.
 Д-р Тюрман: Екс, це тріумфальна колона.
 Екс: Чому вона має таку назву?
 Андреас: Екс, ти знаєш, що бувають війни. На жаль.
 Д-р Тюрман: Раніше також були війни. Тріумфальна колона - це пам’ятник перемоги. У війні між Німеччиною і Францією.

Андреас: Це було дуже давно. У 1871 році.
 Екс: А потім?
 Д-р Тюрман: Це була година народження Німеччини.
 Екс: Як це? Німеччини раніше не було?
 Андреас: Була, але по-іншому. Було багато дрібних держав, а не єдина держава.
 Д-р Тюрман: І Берлін з 1871 року був столицею Німеччини.
 Екс: Був чи є?
 Андреас: І був, і є.
 Екс: Я цього не розумію...

Урок 20

До того, як з'явилася стіна

Андреас пояснює Екс, що після війни існувало дві німецькі держави і що Берлін також було поділено на Східний і Західний. Після об'єднання країни було прийнято рішення про те, що Берлін знову стане столицею. Переїзд уряду з Бонна до Берліна відбувся 2000 року.

Екс: Столиця зараз Берлін чи ні?
 Андреас: Послухай. Берлін був столицею до 1945 року. Потім було дві німецькі держави: Федеративна Республіка Німеччина (ФРН) і Німецька Демократична Республіка (НДР). Коли було дві держави, Бонн був столицею Федеративної Республіки, а Східний Берлін - столицею НДР.
 Екс: А зараз?
 Андреас: Після об'єднання у 1990 році Берлін знову став столицею Німеччини.
 Д-р Тюрман: Вибачте, пане Шефер. Перш ніж ми поїдемо далі, я хочу показати вам Бранденбурзькі ворота.
 Давайте вийдемо.

Доктор Тюрман згадує про стіну, яка розділяла Берлін на дві частини з 1961 по 1989 роки.

Д-р Тюрман: Отже, це - Бранденбурзькі ворота. А тут стояла стіна. Коли я потрапив у Берлін, стіни ще не було. Та потім, раптово, за одну ніч, вона з'явилася. Це було жахливо. Поки стіни не було, тут вирувало життя. Через Бранденбурзькі ворота ходили зі Сходу на Захід і з Заходу на Схід! Стіна простояла тут майже 30 років, перегороджуючи шлях. Раптом стало неможливо проходити. Вулиці просто закінчувалися.
 Екс: Я не бачу ніякої стіни.
 Д-р Тюрман: Вона невидима, як і ти, Екс. Вона стала всього лише сувеніром.

Голос вуличного торгівця: Шматок стіни! Тільки для вас! Сувенір! Шматок стіни! Лише три марки! Купіть шматок стіни зараз, поки не пізно!

Урок 21

Все стає дуже дорогим

Андреас вирішив зробити кілька інтерв'ю і поставив кільком берлінцям запитання, як вони ставляться до рішення стосовно Берліна. Перша жителька Берліна, до якої звернувся Андреас, висловила своє захоплення.

Андреас: Берлін знову стає столицею Німеччини. Як ви до цього ставитесь?

Жінка: Як ставлюся? Супер! Нарешті ми знову метрополія.

Берлінець, з яким заговорив Андреас потім, вказав на негативні сторони цього рішення.

Чоловік: Я не бачу в цьому нічого хорошого! Дорожчають квартири, продукти харчування, проїзд в автобусі. Все стає дуже дорогим. Я вважаю, це має лише негативні наслідки.

Таксист вбачає в рішенні про Берлін перш за все переваги.

Таксист: Як водій таксі я нічого не маю проти. Тоді я зароблятиму більше грошей. А Берлін тоді стане інтернаціональним. Тоді мені, мабуть, доведеться вчити іноземні мови...

Літня пані наголошує на значенні цього кроку для Європи.

Літня пані: Я вважаю, що це хороше рішення, навіть дуже хороше. І знаєте, чому? Тому що це добре для Європи. Берлін – у Західній Європі й одночасно далеко на сході. Тому Берлін може стати мостом на Схід.

Представник молоді побоюється, що в Берліні не залишиться місця для специфічної молодіжної субкультури (“сцени”).

Молодик: Я вважаю, що у цьому немає нічого хорошого. Такої “сцени”, як зараз, скоро вже не буде. Адже ми влаштувалися в Берліні тому, що тут було так багато свободи. Це звучить як абсурд, але в Берліні дійсно було багато свободи.

Урок 22

Берлін, площа Александерплатц

Андреас пише листа батькам. Він змалює у ньому свої враження від площі Александерплатц у Східному Берліні.

Андреас пише: Дорогі батьки!

Сьогодні я був у Східному Берліні на знаменитій площі Александерплатц. Вже здалеку видно високу телевежу заввишки 365 метрів! Відверто кажучи, я був розчарований. Алекс - велика площа. Велика і колосальна. Але досить безлюдна. Машини не їздять, лише снують туди-сюди нечисленні пішоходи. Звичайно, я знаю, що Александерплатц з 1964 року дуже змінилася. Тоді було побудовано багато висотних будівель, наприклад, готель "Штадт Берлін" - показний і потворний. Як, власне, й інші будівлі також...

Безпосередньо біля вокзалу "Александерплатц" все по-іншому. Так, він ще існує, цей старий вокзал. І там вирує життя. На вулиці багато кіосків, можна купити усяку всячину: одяг, посуд, фрукти, овочі, їжу...

Знаєте, чому площа називається "Александерплатц"? Ні? А я знаю! Коли російський цар Олександр Перший у 1805 році приїхав у Берлін до короля, то площу назвали "Александерплатц".

Андреас намагається уявити собі, яким було життя на площі раніше.

Він пише далі: Раніше Александерплатц дійсно була центром Берліна. Тут сходилося вісім вулиць і всюди були люди. Вони були на вулицях, продавали там свої товари: газети, цигарки, одяг, вугілля, дрова... Сиділи в шинках, пили пиво, розмовляли... Їм доводилося багато працювати. Звідки я так добре все знаю? Я купив книгу Дьобліна "Берлін, Александерплатц". Адже там розповідається про простого вуличного торговця з площі Александерплатц. Він хотів від життя більше, ніж шматка хліба з маслом... Це можна зрозуміти, правда? Сьогодні ввечері я йду дивитися фільм "Берлін, Александерплатц" режисера Фассбіндера. Бачите, у мене все добре...

Всього найкращого
Ваш Андреас.

Урок 23 Знаменита "Шаріте"

Андреас, Екс і доктор Тюрман під час екскурсії по Берліну зупинилися біля знаменитого клінічного комплексу "Шаріте", у якому колись працював і доктор Тюрман. Вони розмовляють про походження назви клініки.

Екс: Подивись-но, там нагорі великі літери. (читає) "Харіте".
Андреас: Шаріте, Екс, Шаріте.
Д-р Тюрман: Так. Це ушлавлена "Шаріте", всесвітньо відома клініка.

Колись і я там працював.
 Андреас: Чому “Шаріте” має таку назву?
 Д-р Тюрман: Цього я і сам достеменно не знаю, можу лише висунути припущення. Адже “Шаріте” дуже стара, їй уже понад 300 років. А тоді, у 1710 році, коли “Шаріте” заснували, у Берліні було багато французів.
 Екс: “Шаріте” - це, значить, французькою?
 Андреас: Так.
 Екс: І що це означає?
 Андреас: Милосердя.
 Екс: Вибач, що?
 Андреас: Виявляти співчуття, допомагати хворим.

Доктор Тюрман розповідає про минуле “Шаріте”.

Андреас: А чому “Шаріте” така уславлена?
 Д-р Тюрман: Клініка “Шаріте” була всесвітньо відомим дослідницьким центром. Дуже рано там почали робити складні операції. Але не лише через це. Тут проводили вільні дослідження, працювали дуже хороші лікарі. Вони отримали кілька Нобелівських премій.
 Андреас: Але зараз це все виглядає дуже занепалим. За часів нацизму лікарям-євреям довелося піти з клініки, та й потім багато лікарів перейшло на Захід. Тут були сучасні прилади, хороша медицина, але вже не проводилося стільки досліджень.
 Андреас: А тепер?
 Д-р Тюрман: Я чув, тут є ініціативна група з молодих лікарів. Вони хочуть відродити багаті традиції цього старого закладу.
 Андреас: Дух нового - у старих стінах?
 Д-р Тюрман: Так, це можна так висловити.

Урок 24

Померлі не завжди мертві

Андреас хоче оглянути знамените кладовище “Доротеенфрідхоф” у Східному Берліні, на якому поховані філософи Фіхте й Гегель, письменники Бертольт Брехт, Генріх Манн, Анна Зегерс, композитор Ганс Ейслер, актриса Гелене Вайгель... Андреас пояснює Екс, чому йому хочеться побувати на цьому кладовищі.

Андреас: Сьогодні я хочу піти на кладовище “Доротеенфрідхоф”.
 Екс: На кладовище?
 Андреас: Там поховано мертвих. Ти не знала цього?
 Екс: А що тобі потрібно в мертвих людей? Адже з мертвими вже не можна розмовляти!
 Андреас: Ах, Екс! Як тобі пояснити? Померлі не завжди мертві, деякі продовжують жити - у моїй пам’яті, у піснях, у літературних творах. Ти підеш зі мною?

Екс: Так. Я хочу на це подивитися. Я ще ніколи не була на кладовищі.

Екс читає імена на надмогильних пам'ятниках. На радіоуроці звучать записи з творів деяких відомих представників німецької культури, яких тут поховано: поетів, музикантів.

Екс: (читає) Йоганн Готліб Фіхте. 1762-1814.
Екс: (читає) Георг Вільгельм Гегель. 1770-1831.
Екс: (читає) Бертольт Брехт. 1898-1956.
Андреас: (цитую рядки з вірша Брехта "Нащадкам")
Екс: (читає) Гелене Вайгель-Брехт. 1900-1971.

Запис: Гелене Вайгель співає пісню матінки Кураж зі спектаклю за п'єсою Брехта "Матінка Кураж і її діти".

Екс: (читає) Генріх Манн. 1871-1950.

Запис: За романом Генріха Манна "Учитель Гнус" у 1930 році було створено фільм "Блакитний ангел". Марлен Дітріх виконує пісню з цього фільму "Я з голови до ніг налаштована на кохання".

Урок 25

Для початку я розраховую на дрібні замовлення

Андреас і доктор Тюрман розмовляють про плани на майбутнє. Доктор Тюрман пропонує Андреасу роботу: допомогти у зборі інформації про нетрадиційну (альтернативну) медицину.

Д-р Тюрман: Отже, ще раз - ласкаво просимо до Берліна! Сідайте, будь ласка!

Екс: Мені також можна?

Д-р Тюрман: Так. Ти також, невидимко!

Ми багато чого побачили в Берліні, але ще зовсім не поговорили про себе. Як ваші справи? Як навчання?

Андреас: Дякую. Мої справи добрі. А навчання я скоро закінчу.

Д-р Тюрман: А потім? Що ви робитимете потім?

Андреас: Я ще не знаю, я думаю про роботу в газеті або на радіо. Але для початку я розраховую на дрібні замовлення.

Д-р Тюрман: Може, ви зможете мені допомогти в моїй роботі? Охоче!

Д-р Тюрман: Знаєте, я хочу написати книгу про нетрадиційну (альтернативну) медицину.

Андреас: Що це означає?

Д-р Тюрман: Я маю на увазі гомеопатію. Я переконаний у цілющій силі природи. Але мені ще потрібні дані опитувань (інтерв'ю). Чи не хочете зібрати для мене дані: опитати

лікарів, пацієнтів, знайти статті?
Андреас: Це я зроблю із задоволенням. Але ви повинні ще раз докладно все мені пояснити.

Доктор Тюрман розповідає про своїх пацієнтів і натякає, що Екс, можливо, зможе стати видимою.

Андреас: Ви говорили, що також колись працювали у “Шаріте”.
Д-р Тюрман: Так, але це було давно. Тоді я ще був молодим.
Андреас: А що ви потім робили?
Д-р Тюрман: Багато чого. Дуже багато! У мене була власна практика, вона у мене й зараз ще є. У мене ще багато пацієнтів - молодих і старих. Це дуже добре.
Екс: Пацієнти - це добре?
Д-р Тюрман: Ні, Екс, я не це мав на увазі. Працювати - добре. Я можу допомогти людям. Можливо, тобі також!
Екс: Мені? Чому мені?
Д-р Тюрман: Можливо, я зможу зробити тебе видимою?
Екс: Ні, ні! Я хочу лишитися невидимою!
Андреас: Але я дуже хочу тебе побачити!
Екс: А я цього не хочу!

Урок 26

“Ми просто хочемо бути разом”

На цьому радіоуроці звучить пісня Удо Лінденберга. Текст пісні не наводиться.